

Zbiór Orzeczeń

**Sprawa
T-468/14**

**Holistic Innovation Institute, SLU
przeciwko
Komisji Europejskiej**

Pomoc finansowa — Badania naukowe — Siódmy program ramowy w zakresie badań, rozwoju technologicznego i prezentacji (2007-2013) — Projekt eDIGIREGION — Decyzja Komisji o wykluczeniu przedsiębiorstwa z udziału w projekcie — Skarga o stwierdzenie nieważności — Termin do wniesienia skargi — Rozpoczęcie biegu terminu — Niedopuszczalność — Odpowiedzialność pozaumowna — Krzywda — Wystarczająco istotne naruszenie normy prawnej przyznającej uprawnienia jednostkom

Streszczenie – wyrok Sądu (szósta izba) z dnia 12 maja 2016 r.

1. *Skarga o stwierdzenie nieważności — Termin — Przymiot normy porządku publicznego — Badanie z urzędu przez sąd Unii*
[art. 263 akapit szósty TFUE; regulamin postępowania przed Sądem (1991), art. 102 § 2]
2. *Postępowanie sądowe — Termin do wniesienia skargi — Skarga wniesiona za pośrednictwem faksu — Termin do złożenia podpisanego oryginału — Rozpoczęcie biegu terminu — Data otrzymania faksu, a nie data upływu terminu do wniesienia skargi*
[regulamin postępowania przed Sądem (1991), art. 43 § 6]
3. *Postępowanie sądowe — Pismo wszczynające postępowanie — Wymogi formalne — Niezłożenie podpisanego oryginału skargi przed upływem terminu — Niedopuszczalność*
[regulamin postępowania przed Sądem (1991), art. 44 § 6]
4. *Postępowanie sądowe — Termin do wniesienia skargi — Prekluzja — Usprawiedliwiony błąd — Pojęcie — Wniesienie skargi bez podpisu adwokata na skardze — Wyłączenie*
[regulamin postępowania przed Sądem (1991), art. 43 § 1 akapit pierwszy]
5. *Postępowanie sądowe — Pismo wszczynające postępowanie — Wymogi formalne — Odręczny podpis adwokata — Istotny przepis podlegający stosowaniu w sposób ścisły — Możliwość poprawienia lub uzupełnienia ex-post — Brak — Naruszenie prawa do skutecznej skargi — Brak*
[regulamin postępowania przed Sądem (1991), art. 43 § 1 akapit pierwszy]

6. *Odpowiedzialność pozaumowna — Przesłanki — Niezgodność z prawem — Szkoda — Związek przyczynowy — Przesłanki kumulatywne — Niespełnienie jednej z tych przesłanek — Oddalenie skargi o odszkodowanie w całości*

(art. 340 akapit drugi TFUE)

7. *Skarga o odszkodowanie — Autonomia w stosunku do skargi o stwierdzenie nieważności — Skarga mająca na celu cofnięcie decyzji indywidualnej, która stała się ostateczna — Niedopuszczalność*

(art. 268 TFUE, art. 340 akapit drugi TFUE)

8. *Postępowanie sądowe — Podnoszenie nowych zarzutów w toku postępowania — Przesłanki — Rozszerzenie istniejącego zarzutu — Dopuszczalność*

[regulamin postępowania przed Sądem (1991), art. 44 § 1 lit. c), art. 48 § 2]

1. Zobacz tekst orzeczenia.

(por. pkt 25)

2. Zgodnie z art. 43 § 6 regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 2 maja 1991 r. data wpływu do sekretariatu, za pośrednictwem faksu lub poczty elektronicznej, kopii podpisanego oryginału pisma procesowego jest, do celów zachowania terminów procesowych, datą wpływu, tylko jeśli podpisany oryginał pisma procesowego zostanie złożony w sekretariacie nie później niż dziesięć dni po otrzymaniu faksu lub wiadomości elektronicznej.

(por. pkt 28)

3. Zobacz tekst orzeczenia.

(por. pkt 31)

4. Pojęcie usprawiedliwionego błędu musi podlegać ścisłej wykładni i może obejmować jedynie wyjątkowe okoliczności. W tym względzie, w przypadku skargi wniesionej bez podpisu adwokata na skardze, argument, który opiera się na usprawiedliwionym charakterze błędu, popełnionego ze względu na to, że w prawie krajowym brak podpisu pełnomocnika na pozwie jest brakiem formalnym podlegającym uzupełnieniu, musi zostać odrzucony. Za przygotowanie, nadzorowanie i sprawdzenie pism procesowych, które mają być złożone w sekretariacie, pełną odpowiedzialność ponosi pełnomocnik danej strony.

(por. pkt 32)

5. Fakt, że brak podpisu pełnomocnika na skardze nie jest zgodnie z prawem Unii brakiem formalnym podlegającym uzupełnieniu, nie podważa prawa do skutecznego środka prawnego. W istocie bowiem ścisłe stosowanie przepisów proceduralnych odpowiada wymogom pewności prawa oraz konieczności zapobieżenia jakiegokolwiek dyskryminacji lub arbitralnemu traktowaniu w ramach wymiaru sprawiedliwości. Jeżeli warunki i terminy składania skarg ograniczają prawo do sądu, ograniczenie to nie stanowi naruszenia samej istoty prawa podstawowego do ochrony sądowej, tym bardziej, że przewidujące je przepisy są jasne i nie stwarzają szczególnych trudności interpretacyjnych.

(por. pkt 33)

6. Zobacz tekst orzeczenia.

(por. pkt 41–44)

7. Skarga o odszkodowanie, przewidziana w art. 340 akapit drugi TFUE, jest niezależnym środkiem prawnym w systemie środków odwoławczych prawa Unii, z tym skutkiem, że niedopuszczalność żądania stwierdzenia nieważności nie powoduje sama w sobie niedopuszczalności żądania naprawienia szkody.

Jednakże o ile strona może wystąpić ze skargą o stwierdzenie odpowiedzialności, nie będąc jednocześnie zmuszona do dochodzenia nieważności niezgodnego z prawem aktu prawnego, który powoduje powstanie szkody po jej stronie, o tyle nie może ona w ten sposób obejść niedopuszczalności żądania dotyczącego tej samej niezgodności z prawem i mającego na celu ten sam skutek pieniężny.

Skarga o odszkodowanie winna zostać uznana za niedopuszczalną, jeżeli w rzeczywistości zmierza do unieważnienia ostatecznej decyzji indywidualnej i jeżeli jej skutkiem, w przypadku uznania jej dopuszczalności, byłoby zniesienie skutków prawnych tej decyzji. Dzieje się tak w przypadku, kiedy skarżący zmierza za pomocą żądania odszkodowawczego do uzyskania skutku identycznego z tym, jaki osiągnąłby, gdyby skarga o stwierdzenie nieważności, której nie złożył we właściwym czasie, została uwzględniona.

Ponadto skarga o odszkodowanie mogłaby również znieść skutki prawne ostatecznej decyzji, jeżeli strona skarżąca zmierza do osiągnięcia szerszej korzyści, w tym również takiej, jaką mogłaby uzyskać skutkiem wyroku stwierdzającego nieważność aktu prawnego. W takim przypadku konieczne jest jednak stwierdzenie ścisłego związku pomiędzy skargą o odszkodowanie a skargą o stwierdzenie nieważności, aby uznać pierwszą z nich za niedopuszczalną.

(por. pkt 45–48)

8. Zobacz tekst orzeczenia.

(por. pkt 79)